Országos Mentőszolgálat
Jogi és Szervezési Igazgatóság
Jogi és Igazgatási Osztály

Iktatószám: OMSZ-02/44-1/2024
Tárgy: Magyar Orvosi Kamara - egyeztetés
Melléklet: szerződés

Dr. Sárközy Gergő
ügyvéd úr részére

elektronikus úton megküldve

Tisztelt Kolléga úr!

Köszönettel megkaptam a 2023. december 15. napján kelt levelét. Örömmel olvastam, hogy a vitatott kérdések jelentős számában sikerült konszenzusra jutnia a feleknek.

A konszenzusra tekintettel kérem, engedje meg, hogy csak azon felvetéseire reagáljak érdemben, ahol továbbra sem sikerült minden igyekezetünk ellenére a Magyar Orvosi Kamara által is elfogadott közös nevezőt találnunk.

Levelében hivatkozott arra, hogy álláspontja szerint Intézményünk a személyes közreműködői szerződés tervezetben a háziorvosok objektív felelősségére helyezte a hangsúlyt és ezen aggályos helyzet nem tudott rendeződni azon okból kifolyólag, hogy nem került elfogadásra részünkről a szerződéstervezet VIII/1. pontja kapcsán jelzett kiegészítési javaslatuk.

Annak érdekében, hogy e körben is konszenzusra jussunk, illetve világos legyen a Magyar Orvosi Kamara akarata, szeretnénk kérni szíves segítségét, hogy az „NNK engedély" alatt pontosan mit értenek:

- az egészségügyi szolgáltatás gyakorlásának általános feltételeiről, valamint a működési engedélyezési eljárásról szóló 96/2003. (VII. 15.) Korm. rendelet 14. § (2) bekezdés c) pontja szerinti bejelentést (melyet 2023. augusztus 1. napjától kezdődően nem a Nemzeti Népegészségügyi és Központ, hanem a Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ felé kell teljesíteni), vagy

- ugyanezen jogszabály 7. § (2a) bekezdése szerinti működési engedélyt (mely szerint „a (2) bekezdés b) pontjától eltérően az egészségügyi alapellátáshoz kapcsolódó háziorvosi és házi gyermekorvosi ügyeleti ellátást nyújtó egészségügyi szolgáltató részére az országos tisztifőorvos adja ki a működési engedélyt abban az esetben, ha a háziorvosi és házi

gyermekorvosi ügyeleti ellátásról az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény 6/A. §-a értelmében az állami mentőszolgálat gondoskodik"), illetőleg

- az önálló orvosi tevékenységről 2000. évi II. törvény szerinti praxisjogra vonatkozó engedélyt.

Ezen kérdéstől függetlenül ugyanakkor álláspontom szerint a már egyeztettek alapján a fentiek nem érintik azon a szerződéstervezetben is már hangsúlyozott rendelkezéseket, hogy a háziorvosoknak kizárólag a háziorvosi kompetenciájukba tartozó szabályok szerint kell eljárniuk. Mindez nem az objektív felelősség irányába mutat, hanem épp ellenkezőleg, az OMSZ ugyanis számos tekintetben nyitott volt arra, hogy a felelősségi szabályokon a jogszabályi keretek között enyhítsen, így különösen a felelősségbiztosítás kiterjesztésével, illetve a vény felírással kapcsolatos, Önök által javasolt kiegészítés elfogadásával.

Mindezekre ellenére, amennyiben a szerződéstervezet VIII/1. pontjában írt kiegészítési javaslatot továbbra is fenn kívánják tartani, kérem, hogy arra vonatkozóan szíveskedjenek pontos, világos szövegszerű kiegészítési javaslattal élni.

Ami az adminisztratív díjként elszámolható „utazási költségtérítést" illeti, ezzel kapcsolatban 2024. január 1. napjától Intézményünk az alábbiak szerint jár el.

A Személyes közreműködő több Személyes közreműködői szerződése esetén az ügyeleti feladatellátáshoz kapcsolódó utazási idő kompenzálásaként (Budapesten kívül) a legkorábban megkötött (alap) Személyes közreműködői szerződésében foglalt ügyeleti telephelyén kívül további Személyes közreműködői szerződésében megjelölt más járás ügyeleti telephelyén teljesített feladatellátása esetén minden megtett 10 km-enként bruttó 1 000 Ft, de maximum bruttó 20 000 Ft díjazásra jogosult. A km meghatározása a személyes közreműködő Személyes közreműködői szerződésében foglalt székhelye, valamint a legkorábban megkötött (alap) Személyes közreműködői szerződésén túl a további Személyes közreműködői szerződésében megjelölt más járás ügyeleti telephelye közötti legrövidebb útvonala figyelembe vételével történik. A legkorábban megkötött (alap) Személyes közreműködői szerződésében foglalt ügyeleti telephelyre való utazási időre kompenzáció nem jár.

A szerződéstervezet I/2. pontjában az Önök által kért módosítást elvégeztük.

A szerződést word formátumban csatoltan küldöm. Szíves tájékoztatásul jelzem, hogy a szerződés ebben a formában és tartalommal dr. Békássy Szabolcs Országos Kollegiális Szakmai Vezető Háziorvos úrral is egyeztetésre került.

A helyettessel kapcsolatos szerződéskötés problematikáját megvizsgáltuk, jogszabályi kritérium, hogy a személyesen feladatot ellátó orvost (helyettest) is rögzíteni kell a szerződésben, és meg kell felelnie az Eütev. 7 § (2) bekezdésének, illetve a további jogszabályi előírásoknak.

Az egészségügyi ellátás folyamatos működtetésének egyes szervezési kérdéseiről szóló 47/2004. (V.11.) EszCsM rendelet (továbbiakban: Rendelet) 15. § (5) bekezdése értelmében *„Központi ügyelet az érintett háziorvosi körzetek lakosságának folyamatos vagy meghatározott időben történő alapellátási szintű sürgősségi ellátása, az adott területet ellátó mentőszolgálattal együttműködve, amelyet az Országos Mentőszolgálat (a továbbiakban: OMSZ) és a területi kollegiális szakmai vezető közreműködésével az a városi kórház alakít ki, amelynek ellátási területéhez az adott járás tartozik."* A háziorvosi ellátásnál figyelemmel kell lenni a Rendelet 15. § (8a) bekezdésében foglaltakra, mely szerint havonta legfeljebb 2 alkalommal vesz részt a háziorvos az ügyeleti szolgálatban.

A Rendelet 15. § (8b) bekezdése szerint *„A (8a) bekezdés szerinti ügyeleti ellátásban – a háziorvos, házi gyermekorvos ügyeleti idejében – a 16. § szerinti feladatokat a területi ellátási kötelezettséggel működő háziorvos, házi gyermekorvos és az OMSZ között kötött szerződésben foglaltak szerint a háziorvos, házi gyermekorvos által foglalkoztatott ápoló, gyermekápoló vagy asszisztens is elláthatja, amennyiben erről a felek nem állapodtak meg, a 16. § szerinti feladatok ellátásáról az OMSZ gondoskodik".* Azaz a 15. § (8a) bekezdésben meghatározott időszakban, tehát hétköznap 16:00-22:00 óráig, hétvégén és ünnepnapokon 08:00-14:00 óráig a háziorvos az általa foglalkoztatott szakdolgozóval látja el feladatát.

A Rendelet 15. § (8c) bekezdése szerint: *„.A területi ellátási kötelezettséggel működő háziorvosi, házi gyermekorvosi szolgálatban dolgozó háziorvos, házi gyermekorvos a (8a) bekezdés szerinti ügyeleti ellátást helyettesítéssel is elláthatja. Helyettesítés esetén a (8b) bekezdésben foglaltakat a helyettesítő háziorvosi, házi gyermekorvosi szolgálat ápolója, gyermekápolója, asszisztense tekintetében kell alkalmazni".*

Ezen rendelkezés a helyettesítéssel ellátott ügyeleti időszakra is biztosítja az ügyeleti ellátást. Ebben az esetben az érintett helyettesítők nem az OMSZ-szal közvetlen jogviszony alapján, hanem a jogszabályon alapulóan, a háziorvossal fennálló foglalkoztatására tekintettel végzik a tevékenységüket.

Fentiekből álláspontunk szerint az vezethető le, hogy a helyettesítést ellátó személy csak természetes személy lehet és a helyettes tevékenységére a Ptk. 6:148. §-ában rögzített, a közreműködőért való felelősség szabályai alkalmazandók. Abban az esetben, ha a helyettessel esetlegesen nem kerül sor szerződéskötésre, a szerződéstervezet II/7. pontjába beépítettünk olyan garanciális rendelkezéseket, melyek álláspontunk szerint valamennyi fél érdekeit megfelelően védi.

Szükségesnek vélem jelezni továbbá, hogy a Szegedi Törvényszék a 10.K.700.730/2023/28. számú jogerős ítéletében az alábbi, koncepcionálisnak tekinthető megállapításokat tette egy háziorvosi ügyeleti ellátás elmulasztása miatti figyelmeztetést és kötelezést tartalmazó közigazgatási határozat jogszerűsége tárgyú perben:

„A felperes helyesen mutatott rá arra, hogy 2023. január 1. napját megelőző állapothoz képest a háziorvosi ügyelet ellátási rendszer csak annyiban változott, hogy a továbbiakban az I. r. alperesi érdekelt szervezi meg az egészségügyi alapellátási ügyeletet, és a háziorvosok a továbbiakban vele kötik meg az egészségügyi alapellátási ügyeletre vonatkozó feladat-ellátási szerződésüket. ***Azonban azt már tévesen állapította meg, hogy korábban is már a feladatellátási szerződés keletkeztette volna az ügyelet ellátási kötelezettséget. Az ügyelési kötelezettség a korábbi, részben azonos jogszabályi környezet mellett sem a szerződésből fakadt.*** *Ezt támasztotta alá a BH2016. 99. szám alatti eseti döntés is, amely a működési engedély vonatkozásában kimondta az egészségügyi szolgáltató a működési engedély birtokában végezhette a területi ellátást, mely a működési engedély tartalmi elemeit, közte az ügyeleti közreműködés tényét [Korm. r. 11. § (2) bekezdés l) pontja] rögzíti."*

*„**Megállapítható tehát, ahogy korábban úgy a jelenlegi szabályozás szerint is maguk a jogszabályok, illetve az azokon alapuló működési engedély keletkeztetik a háziorvosi ügyelet ellátási kötelezettséget.** A felperest terhelte az ügyeletben való részvétel, az ügyelet teljesítésének kötelezettsége, akár a nevükben ellátást nyújtó háziorvos, akár helyettes orvos útján. Az ügyelet ellátásával, az abban való részvétellel kapcsolatos kötelezettséget a működési engedély és az előzőekben hivatkozott jogszabályok egyértelműen meghatározzák. Helyesen vonta le az I. r. alperes azt a jogi következtetést az előzőekben hivatkozott jogszabályok alapján, hogy az ügyeleti szolgálatot alapvetően a háziorvosok kötelesek ellátni, hiszen az ügyeleti ellátás nem más, mint a háziorvosok rendelési időn kívül szervezett szolgálata.* ***Fogalmilag tehát kizárt, hogy abban a háziorvosok ne vegyenek részt, figyelemmel arra is, hogy az ESzCsM rendelet 15. §-a kivételszabályokat nem tartalmaz."***

„A felperes kifogásával szemben megállapítható, hogy az ESzCsM rendelet 15. § (6) és (8a) bekezdéseiben foglaltak alapján az ügyelet ellátását szerződés keretében kell ellátni függetlenül attól, hogy a Ptk. 6:71. §-a szerinti szerződéskötési kötelezettséget a jogszabály nem tartalmaz. A háziorvosok azonban csak a feladat ellátási szerződés megkötésével tudnak eleget tenni a jogszabályi kötelezettségüknek. ***Az ügyelési kötelezettség szükségessé teszi a feladat ellátási szerződés megkötését is, ami a már hivatkozott jogszabályi környezetből fakad, erre vonatkozik az EüM rendelet 4. § (2) bekezdés e) pontja is."***

„Összefoglalva az eddigieket, megállapítható, hogy a felperes háziorvos ügyelet ellátási kötelezettsége az előzőkben kifejtettek szerint ***a jogszabályok alapján, a működési engedélyéből keletkezik, ezt a kötelezettségét a szolgáltató felperes a nevében feladatot ellátó háziorvosa, illetve annak helyettese útján tudja ellátni.*** *Ezen feladatellátási kötelezettség megszegéséért a felperes szolgáltató objektív felelősséggel tartozik. Az alperes hivatali eljárása során az eljárási szabályokat betartotta, a tényállást feltárta, határozatát indokolta, amely összhangban van annak rendelkező részével."*

Kérem, hogy a fentiekről szíveskedjen Ügyfeleit tájékoztatni.

Szíves tájékoztatásul jelzem továbbá, hogy a fogdai befogadással kapcsolatos álláspontunk változatlan. Javasoljuk, hogy amennyiben e körben az Önök részéről módosítási szándék merül fel, akkor a Magyar Orvosi Kamara kezdeményezze a jogszabály módosítását.

A háziorvosok szakmai továbbképzésével kapcsolatban tájékoztatom, hogy az Országos Mentőszolgálat nyilvánossá tett a továbbképzések alapját képező eljárásrendek, szakmai útmutatók és dokumentumok listáját, mely az alábbi linken érhetőek el:

https://oktatas.mentok.hu/course/view.php?id=367

A linken a teljes dokumentáció azon kollégáknak érhető el, akik bejelentkeznek és felvételre kerültek a kurzusba. Az országos szintű továbbképzések szervezése jelenleg folyamatban van, tekintettel arra, hogy Pest és Fejér vármegyében 2024. február 1. napjától kerül megszervezésre az Intézményünk által az egészségügyi alapellátáshoz kapcsolódó háziorvosi és házi gyermekorvosi ügyeleti ellátás. Ezen két vármegye csatlakozását követően várható az országos szintű továbbképzés elindítása.

Budapest, 2024. január 30.

Tisztelettel:

dr. Vidó-Fehér Tímea
jogi és szervezési igazgató